

XUẤT KHẨU NÔNG SẢN GHI NHẬN NHIỀU TÍN HIỆU TÍCH CỰC TỪ EVFTA

ThS. Nguyễn Thị Thọ

Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội

Hiệp định EVFTA có hiệu lực từ ngày 1/8/2020 đã mở ra nhiều cơ hội lớn cho xuất khẩu nông sản Việt Nam. Chỉ hơn 1 tháng sau khi EVFTA có hiệu lực, giá trị xuất khẩu nông sản của Việt Nam sang thị trường châu Âu đã ghi nhận nhiều tín hiệu tích cực, tăng trưởng trong các tháng sau khi EVFTA có hiệu lực đã tăng từ 17-20% so với tháng trước đó. Theo các chuyên gia kinh tế, tăng trưởng nhanh ở một thị trường cao cấp, khó tính ngay khi Hiệp định EVFTA có hiệu lực đã cho thấy những thay đổi tích cực của nông sản Việt.

Liên tiếp đón những tín hiệu vui

Ngay sau khi EVFTA có hiệu lực, liên tiếp các mặt hàng nông sản của Việt Nam như gạo, trái cây, cà phê, tôm... được xuất sang châu Âu (EU) và bước đầu hưởng lợi theo các cam kết của Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam-EU (EVFTA). Cụ thể, trong hơn 1 tháng triển khai EVFTA, những tác động tích cực đã lan tỏa đến ngành gạo xuất khẩu. Giá gạo xuất khẩu của Việt Nam vào thị trường EU đã tăng phổ biến từ 80-200USD/tấn tùy loại so với thời điểm trước khi EVFTA có hiệu lực. Số liệu của Tổng cục Thống kê cho thấy, trị giá xuất khẩu gạo tháng Tám vừa qua của Việt Nam vào thị trường EU đạt hơn 1,2 triệu USD, tăng tới 93,5% so với tháng Bảy và tăng 35,6% so với cùng kỳ năm trước. Tám tháng đầu năm 2020, xuất khẩu gạo đi

EU đạt trên 15.800 tấn gạo, với giá trị xấp xỉ 8,5 triệu USD. Xuất khẩu gạo, trong đó có gạo thơm sang EU từ nay đến hết năm dự kiến sẽ tiếp tục tăng cho dù vẫn chịu tác động từ dịch bệnh COVID-19.

Theo Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, việc xuất khẩu một số sản phẩm gạo mang thương hiệu Việt Nam sang thị trường EU không chỉ là thành công bước đầu của bản thân doanh nghiệp, mà còn là dấu mốc sản phẩm gạo mang thương hiệu Việt Nam chính thức ghi danh trên thị trường quốc tế.

Bên cạnh gạo, rau quả tươi Việt Nam cũng được đánh giá đã và đang rộng cửa vào EU kể từ EVFTA chính thức có hiệu lực. Hiện nay, EU đang là thị trường xuất khẩu thứ tư của rau quả Việt Nam. Với nền tảng sẵn có này, cộng thêm việc miễn giảm thuế nhập khẩu

theo cam kết trong EVFTA đang giúp tăng khả năng cạnh tranh của trái cây Việt Nam so với các nước khác như Thái Lan, Indonesia, Trung Quốc, Malaysia... Đáng chú ý, số liệu của Tổng cục Thống kê cho thấy, trị giá xuất khẩu các sản phẩm rau quả của Việt Nam sang thị trường EU trong tháng Tám vừa qua đạt 14,7 triệu USD, tăng trên 25% so với tháng trước đó và tăng 6% so với cùng kỳ năm ngoái.

Mặt hàng cà phê cũng được nhận định có thể gia tăng trị giá xuất khẩu vào thị trường EU trong thời gian tới khi được giảm thuế suất từ 15% xuống 0%. EU hiện đang là thị trường tiêu thụ nhiều cà phê nhất của Việt Nam, chiếm 40% trong tổng lượng và 38% về tổng trị giá xuất khẩu cả nước (trung bình giá trị xuất khẩu cà phê sang EU đạt 1,2-1,4 tỷ USD/năm trong 5 năm qua). Trong tháng 8 vừa qua, giá trị xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang EU đạt 76 triệu USD, tăng gần 35% so với tháng trước.

Bên cạnh đó, trong số 39 chỉ dẫn địa lý của Việt Nam được EU cam kết bảo hộ khi EVFTA chính thức đi vào thực thi có cà phê Buôn Ma Thuột. Các chuyên gia nhận

định, đây là lợi thế cạnh tranh rất lớn cho ngành cà phê Việt Nam với các đối thủ tại thị trường EU.

Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu thủy sản (VASEP) cũng cho biết, nhờ tác động tích cực từ Hiệp định EVFTA, xuất khẩu tôm của Việt Nam sang EU trong tháng 8/2020 ghi nhận mức tăng trưởng 15,7%, đạt 58,8 triệu USD, là mức tăng trưởng cao nhất kể từ đầu năm nay. Trong đó, xuất khẩu tôm sang Hà Lan và Bỉ tăng trưởng lần lượt 15% và 41% so với cùng kỳ năm trước. 8 tháng đầu năm 2020, xuất khẩu tôm sang EU đạt 313,7 triệu USD. Cho đến nay, EU là thị trường nhập khẩu tôm lớn thứ 4 của Việt Nam sau Mỹ, Nhật Bản và Trung Quốc, chiếm 13,6% tổng giá trị xuất khẩu tôm của Việt Nam.

Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn cho biết, trong tương lai ngắn từ nay đến hết năm 2020, xuất khẩu nhiều mặt hàng nông sản tỷ USD như cà phê, trái cây, gạo, tôm... sang EU sẽ tiếp tục tăng trưởng tốt. Thậm chí, trong tương lai xa hơn, EU còn là "mảnh đất" màu mỡ để nông sản Việt "đào xới" khi thị trường này có nhu cầu nhập khẩu nông, lâm, thủy sản lớn, chiếm 8,4% tổng trị giá nhập khẩu hàng năm.

Tăng cường xuất khẩu những nhóm hàng có lợi thế

EU là thị trường có kim ngạch nhập khẩu đứng thứ 2 thế giới, chiếm 14,9% tổng nhập khẩu toàn cầu. Đây cũng là thị trường xuất khẩu lớn thứ 2 của Việt Nam, tuy nhiên, hàng hóa của Việt Nam mới chỉ chiếm khoảng 2% thị phần nhập khẩu của EU. Do vậy, dư địa để gia tăng xuất khẩu sang thị trường EU còn rất lớn. Các nhà hoạch định chính sách và các chuyên gia kinh tế kỳ vọng, trong 5 năm đầu tiên thực thi Hiệp định EVFTA, kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang

EU sẽ tăng thêm khoảng 20% vào năm 2020; 42,7% vào năm 2025 và 44,37% vào năm 2030.

EU là thị trường xuất khẩu lớn thứ hai của ngành nông sản Việt Nam. Để thúc đẩy xuất khẩu các mặt hàng nông sản trong thời gian tới, Bộ NN&PTNT cho biết sẽ tập trung tận dụng từng nhóm thị trường xuất khẩu, kể cả những khe hẹp nhất từng thời điểm. Đặc biệt, Bộ sẽ thúc đẩy tận dụng cơ hội từ Hiệp định EVFTA để tăng cường xuất khẩu những nhóm hàng có lợi thế và phù hợp trong bối cảnh COVID-19 như gạo, trái cây, thủy sản, lâm nghiệp...

Theo các chuyên gia kinh tế, gạo là một trong những mặt hàng có tiềm năng lớn để xuất khẩu vào EU khi hiệp định EVFTA có hiệu lực. Năm 2019, Việt Nam xuất khẩu sang EU 50 nghìn tấn gạo, kim ngạch đạt 28,5 triệu Euro; trong khi EU nhập khẩu tổng cộng khoảng 2,3 triệu tấn gạo, kim ngạch đạt 1,4 tỷ Euro. So với các nước ASEAN khác, xuất khẩu gạo của Việt Nam vào EU chỉ bằng 1/6 so với Thái Lan, bằng 1/10 Myanmar và bằng 1/4 Campuchia. Trong khi đó, theo cam kết trong EVFTA, EU dành cho Việt Nam hạn ngạch 80.000 tấn gạo (gồm 30.000 tấn gạo xay xát, 20.000 tấn gạo chưa xay xát và 30.000 tấn gạo thơm). Đặc biệt, EU sẽ tự do hóa hoàn toàn đối với gạo tằm, cam kết này giúp Việt Nam mỗi năm có thể xuất khẩu ước khoảng 100 nghìn tấn vào EU. Đối với sản phẩm từ gạo, EU sẽ đưa thuế suất về 0% sau 3-5 năm. Trong khi đó, 2 nước xuất khẩu gạo vào EU là Campuchia và Myanmar đang chịu thuế tuyệt đối với mặt hàng này cho đến hết năm 2021, cụ thể: 175 Euro/tấn (năm 2019); 150 Euro/tấn (năm 2020) và 125 Euro/tấn (năm 2021). Vì vậy, đây là cơ hội để đẩy mạnh

xuất khẩu gạo sang EU trong thời gian tới, bởi khu vực này đang tiêu thụ khoảng 2,5 triệu tấn gạo/năm.

Bên cạnh gạo, trái cây cũng là một trong những ngành hàng nông sản chủ lực của Việt Nam và có tốc độ phát triển nhanh nhất. Báo cáo của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho thấy, diện tích cây ăn trái trên toàn quốc những năm gần đây liên tục tăng. Đến năm 2019, tổng diện tích cây ăn trái đạt 964 nghìn ha, tăng 56,4 nghìn ha so với năm 2018, sản lượng đạt 9,3 triệu tấn, đạt tốc độ tăng trưởng trung bình hàng năm trên 6%. Hiện, Việt Nam có khoảng 40 loại rau quả được xuất khẩu sang 60 quốc gia và vùng lãnh thổ. Trong đó, EU là thị trường xuất khẩu lớn thứ tư của rau quả Việt Nam.

Rau quả là một trong những mặt hàng nông sản được hưởng lợi ngay khi EVFTA có hiệu lực, mà cụ thể là được xóa bỏ ngay 94% trong tổng số 547 dòng thuế rau quả và các chế phẩm từ rau quả, trong đó, có nhiều sản phẩm là thế mạnh của Việt Nam như: Vải, nhãn, chôm chôm, thanh long, dưa, dứa, bưởi... Phần lớn các dòng thuế EU cam kết xóa bỏ ngay hiện đang có mức thuế MFN trung bình là trên 10%, cá biệt có những sản phẩm rau quả đang chịu thuế trên 20%. Do đó, mức cam kết này của EU được đánh giá sẽ tạo ra lợi thế lớn về giá cho rau quả Việt Nam, đặc biệt trong cạnh tranh với các quốc gia như: Thái Lan, Trung Quốc, Malaysia, Indonesia... Các chuyên gia kinh tế đánh giá, dư địa xuất khẩu trái cây sang EU của Việt Nam rất lớn do sản phẩm trái cây hai bên có tính bổ trợ nên không phải cạnh tranh trực tiếp. Tuy nhiên, dù EU mở cửa về thuế quan nhưng lại yêu cầu rất chặt chẽ về chất lượng, an toàn thực

phẩm, truy xuất nguồn gốc... Chính vì vậy, ngành Nông nghiệp Việt Nam cần nỗ lực và nhanh chóng đạt được các tiêu chuẩn của EU; các doanh nghiệp cần phối hợp chặt chẽ với người nông dân để xây dựng vùng nguyên liệu đạt chuẩn, đáp ứng yêu cầu thị trường; phối hợp với các địa phương cấp thêm mã số cho những vùng nguyên liệu trái cây và trồng rau phục vụ xuất khẩu; xây dựng các nhà máy chế biến với quy mô vùng và khu vực nhằm đẩy mạnh chế biến chuyên sâu...

Hiệp định EVFTA có hiệu lực cũng mang đến nhiều kỳ vọng cho xuất khẩu tôm Việt Nam sang thị trường EU trong những tháng cuối năm 2020. Ngay khi EVFTA có hiệu lực, thuế xuất khẩu một số mặt hàng tôm đông lạnh của Việt Nam sang EU về 0%, tôm chế biến sẽ có lộ trình giảm thuế từ 5-7 năm. Trong khi các đối thủ cạnh tranh chủ yếu trên thị trường EU không được hưởng hệ thống ưu đãi phổ cập (GSP) như Thái Lan chịu thuế 12%; Ấn Độ 4,2%; Indonesia 4,2%. Nhờ lợi thế về thuế của tôm Việt Nam tốt hơn so với các đối thủ cạnh tranh nên nhà nhập khẩu của EU cũng tìm tới nguồn cung từ Việt Nam nhiều hơn. Các mặt hàng chế biến sâu, đóng gói ăn liền, phục vụ tiêu thụ tại hộ gia đình vẫn được ưa chuộng. VASEP nhận định, xuất khẩu tôm Việt Nam sang EU từ nay đến hết năm dự kiến sẽ tiếp tục tăng, mặc dù tốc độ tăng chưa cao do vẫn chịu tác động từ dịch bệnh Covid-19.

Bên cạnh việc thúc đẩy các mặt hàng có lợi thế, Bộ NN&PTNT sẽ phối hợp với Bộ Công Thương, các cơ quan, doanh nghiệp theo dõi sát sao diễn biến giá cả, cung cầu các mặt hàng nông sản thiết yếu để cân đối cung cầu; nâng cao chất lượng dự báo thị trường và kịp thời thông tin tới các địa phương, doanh nghiệp để có kế hoạch sản xuất, kinh doanh phù hợp...

Nếu cố gắng cao và không có biến động lớn của tình hình thế giới, Bộ NN&PTNT cho biết, khả năng cao trị giá xuất khẩu nông, lâm, thủy sản cả năm 2020 sẽ đạt kế hoạch trên 40 tỷ USD (40- 41 tỷ USD) và toàn ngành phấn đấu tổng trị giá xuất khẩu "cán đích" khoảng 41 tỷ USD./.

PHÁT HUY HIỆU QUẢ

CỦA TÍN DỤNG CHÍNH SÁCH XÃ HỘI

Phạm Hiếu Nhơn

Trường Chính trị tỉnh Bình Định

Với mục đích phát huy vai trò và nâng cao hiệu quả của tín dụng chính sách xã hội, ngày 22/11/2014, Ban Bí thư Trung ương Đảng đã ban hành Chỉ thị số 40-CT/TW về "Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với tín dụng chính sách xã hội". Sau 5 năm triển khai thực hiện Chỉ thị 40, các chính sách tín dụng xã hội đã thực sự phát huy hiệu lực, hiệu quả trên phạm vi toàn quốc; có tác động mạnh mẽ, làm chuyển biến nhận thức của chính quyền địa phương đối với hoạt động tín dụng chính sách, giúp cho công cuộc xóa đói nghèo ở nước ta đi vào thực chất. Tín dụng chính sách xã hội đã tạo bước đột phá trong việc hỗ trợ người nghèo, các đối tượng chính sách để thoát nghèo, làm giàu, theo đúng tinh thần "không để ai bị bỏ lại phía sau".

Chỉ thị 40 - điểm tựa nâng cao hiệu quả của tín dụng chính sách xã hội

Báo cáo tại Hội nghị trực tuyến sơ kết 5 năm triển khai thực hiện Chỉ thị số 40-CT/TW của Ban Bí thư khóa XI về "Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với tín dụng chính sách xã hội" (Chỉ thị 40) - tháng 7/2020 đã cho thấy, nguồn vốn tín dụng chính sách xã hội đã giúp giải quyết những vấn đề căn bản, thiết yếu của cuộc sống, nhất là tại khu vực nông thôn, vùng dân tộc thiểu số và miền núi, vùng sâu, vùng xa, mang lại hiệu quả thiết thực về kinh tế - xã hội. Theo đó, các đối tượng thụ hưởng được tiếp cận nguồn vốn tín dụng ưu đãi của Nhà nước để đầu tư phát triển sản xuất kinh doanh, tạo việc làm, tăng thu nhập, cải thiện chất lượng cuộc sống, vươn lên thoát nghèo bền vững, hạn chế hộ tái nghèo; góp phần tích cực thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia

CON SỐ & SỰ KIỆN

Tạp chí của Tổng cục Thống kê ISSN 2734-9136. Số kỳ I - 11/2020 (585) Ra hàng tháng. Năm thứ 59

Tổng biên tập: NGUYỄN THỊ THANH HƯƠNG - Phó Tổng biên tập: BÙI BÍCH THỦY - NGUYỄN THỊ PHƯƠNG LAN

Tòa soạn: 54 Nguyễn Chí Thanh, Đống Đa, Hà Nội ĐT: (84-24) 37344920 - 37344970 - 37344971

Fax: 84-24-37344969 Email: consosukien@gso.gov.vn

Giấy phép xuất bản số 905/GP-BTTTT ngày 14-6-2011. Số lượng in: 1.200 bản

In tại Công ty TNHH In Tân Thăng Long

Ấn phẩm được phát hành qua ngành Bưu điện. Độc giả đặt mua tại các Bưu điện trong cả nước.

TRONG SỐ NÀY

HOẠT ĐỘNG TRONG NGÀNH

1. Lễ công bố Báo cáo đầu kỳ và Cổng cơ sở dữ liệu trực tuyến các chỉ tiêu SDG của ASEAN
3. Tổng cục Thống kê tổ chức chương trình về nguồn "Theo dấu chân Người"
4. Hội nghị tổng kết kết quả điều tra thí điểm Tổng điều tra kinh tế năm 2021

HƯỚNG TỚI KỶ NIỆM 75 NĂM THÀNH LẬP NGÀNH THỐNG KÊ

5. Đo lường bạo lực, đo đếm những ai?!
Nguyễn Thị Việt Nga
6. Trường Cao đẳng Thống kê - Chặng đường 60 xây dựng và phát triển
TS. Nguyễn Thị Huệ
9. Đảng bộ Trường Cao đẳng Thống kê - Xây dựng đội ngũ cán bộ, giảng viên vì mục tiêu đổi mới và nâng cao chất lượng giáo dục
Nguyễn Việt Hùng
11. Công đoàn trường Cao đẳng Thống kê - 60 năm xây dựng và phát triển
TS. Nguyễn Văn Chung
12. Tự hào 60 năm Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trường Cao đẳng Thống kê
Phạm Văn Sỹ

KINH TẾ - XÃ HỘI

14. Tình hình kinh tế - xã hội tháng 10 và 10 tháng năm 2020
16. Chỉ số giá tiêu dùng, chỉ số giá vàng và chỉ số giá Đô la Mỹ tháng 10 năm 2020
17. Hiện thực hóa ước mơ phát triển thương hiệu Việt trên thị trường quốc tế
TS. Hoàng Thị Thu Thủy
20. Điện hạt nhân trên thế giới và đề xuất tại Việt Nam
Duy Hưng
23. Hệ thống logistics trong tiến trình phát triển vùng kinh tế trọng điểm Miền Trung
PGS. TS. Nguyễn Quang Hồng

27. Xuất khẩu nông sản ghi nhận nhiều tín hiệu tích cực từ EVFTA
ThS. Nguyễn Thị Thọ
29. Phát huy hiệu quả của tín dụng chính sách xã hội
Phạm Hiếu Nhơn
32. Kinh tế - xã hội tỉnh Bắc Ninh: 5 năm một chặng đường
Vũ Minh Giang

34. Tin địa phương

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

35. Đầu tư trực tiếp nước ngoài với chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế tại vùng đồng bằng Sông Hồng
Vũ Thị Vân Anh
39. Sự cần thiết phải nghiên cứu, xây dựng hoàn thiện hệ thống tiêu chuẩn thống kê nhà nước
Trần Tuấn Hưng

QUỐC TẾ

40. Cuộc chiến công nghệ Mỹ - Trung Động thái ăn miếng trả miếng
Thu Hoàng

THỰC TRẠNG KINH TẾ - XÃ HỘI VÙNG ĐỒNG BÀO DÂN TỘC VÀ MIỀN NÚI TỈNH THÁI NGUYÊN

43. Thái Nguyên tăng cường thu hút đầu tư phát triển du lịch
Hùng Minh
44. Hiệu quả tích cực trong công tác đào tạo nghề và giải quyết việc làm ở thái nguyên
45. Sức bật mới từ ngành Nông nghiệp Thái Nguyên
Trịnh Long
47. Kết quả nổi bật trong phát triển giáo dục và đào tạo ở huyện Phú Lương - Thái Nguyên
Thành Nam
51. Huyện Định Hóa - đẩy mạnh Hoạt động giáo dục nghề nghiệp và giáo dục thường xuyên
Minh Hùng